

SAYI: 41

13 - 19 OCAK 2021

FİNANSAL BİLİNÇ PROGRAMI HAFTALIK GÜNDEM

FİNANSAL DAVRANIŞLAR YAZI DİZİSİ

Yazı dizimizin bu bölümünde Sahiplik Etkisini ele alıyoruz. Neden bazı eşyaları bir türlü geride bırakamadığımıza birlikte bakalım.

HOŞ GELDİN FAST

FAST (Fonların Anlık ve Sürekli Transferi) nedir? Kolay adresleme sistemi nedir? Sizler için derledik.

SANAT TARİHİ TARİHÇESİ

Sanat Tarihi nedir? Sanat tarihinde bilimsel araştırma yapılırken hangi ölçütler dikkate alınır? sorularının cevaplarını sizler için derledik.

Neden bazı eşyaları bir türlü geride bırakamıyoruz?

Hepimizin çocukluk, aile, mutluluk gibi çağrışımlara sahip vazgeçemediği en az bir eşyası vardır, değerinden fazla para teklif edilse bile bırakamayacağımız eşyalar...

Bir başka bilişsel önyargı olan **sahiplik etkisi**, sahip olduğumuz bir eşyaya/nesneye gerçek değerinden daha fazla değer biçme durumudur. Bu durum bahsi geçen eşyayla kurduğumuz duygusal bağdan dolayı veya eşyanın bizim için kişiler ve anılar gibi çağrıştırdıklarından dolayı olabilir. Sahiplik etkisi, bebekliğimizde elimizden oyuncığımızın alınmasına ağlamayla tepki vermemiz kadar erken yaşlarda deneyimlenen bir bilişsel ön yargıdır. Çocukluğumuzdan beri sakladığımız oyuncaklar, evlenirken hazırlanan çeyizler, belki de aldığımız ilk kitap gibi duygusal bir bağlılık kurduğumuz tüm eşyalar için sahiplik etkisi geçerli olabilir. Mesela çocukluğunuzdan beri sakladığınız bir oyuncuğunuz varsa onu düşünün. O oyuncakla büyük ihtimalle yıllardır oynamıyorsunuzdur, belki bir kutuda belki de bir rafta duruyordur ama o oyuncuğı bir türlü başka birine veremiyorsunuz, vazgeçemiyorsunuzdur. Belki o kadar bağlısınız ki para teklif etseler yine de satmaktan çekineceksiniz. İşte tam da bu durumun sebebi bu haftaki yazımızın konusu olan **sahiplik etkisi**.

Sahiplik etkisinin pazarlama alanında en yaygın kullanımı deneme süreci verilen ürünlerde karşımıza çıkıyor. Film izleme platformlarından müzik platformlarına, araba kiralamadan bilgisayar oyunlarına birçok sektörde ürünlerin ücretli “gelişmiş (Premium)” versiyonlarını deneyebilmeleri için kullanıcılara kısa süreliğine bu gelişmiş versiyona ücretsiz erişim hakkı verildiğini görmüş, çok büyük ihtimalle deneyimlemiştinizdir. Bu deneme süreçlerinin amacı sadece platformu tanıtmak değil, aynı zamanda bir sahiplik etkisi yaratmak aslında. Gelişmiş versiyona sahip olduğun hissedenden birey, deneme süresi bitse bile deneyimlediği avantajlardan vazgeçmek istemeyerek gelişmiş versiyona para ödemeye karar verdiğinde aslında sahiplik etkisini gözlemlemiştir oluyoruz.

Aynı durum bireye verilen kuponlarla ve “birinci denemeniz ücretsiz” gibi kampanyalarla da oluşturulabiliyor. Hatta sahiplik etkisi kuponlar veya kampanyalara belirli bir geçerlilik süresi eklenerek kayıptan kaçma etkisi de yaratabiliyor. Kayıptan kaçma etkisini kısaca “bir şeyi kaybetmenin getireceği mutsuzluğun, o şeyi elde etmenin/sahip çıkmanın getireceği mutluluktan fazla olması” olarak tanımlayabiliriz. Yani bir şeyi elde edemediğimizde yaşayacağımız mutsuzluk elde ettiğimizde elde edeceğimiz mutluluktan fazlaysa kayıptan kaçarak söz konusu ürünü almaya daha yatkın oluyoruz. Sınırlı süreli kuponlar veya kampanyalar koyarak kayıptan kaçma etkisi dolaylı yoldan aktive ediliyor, çünkü vermemiz gereken karara bir zaman sınırı ekleyerek daha çabuk bir sonuca varmamıza neden oluyor.

Sahiplik etkisinin başka bir kullanımı ise aldığınız ürünleri kişiselleştirme opsiyonları sunmak. Günümüzde birçok eşyaya isim yazma gibi opsiyonlar ekleyerek kişiselleştirilmiş ürünler satılmakta. Bir ürünün bize özel kişiselleştirilmiş olması ürüne olan duygusal bağımızı arttırarak sahiplik etkisini güçlendiren unsurlardan biri. Aynı zamanda kişiselleştirilmiş ürünleri başka birine satamayacağımızı da düşünürsek ürünlere olan bağımızın daha da sağlam olacağını ve zamanla gelişeceğini düşünebiliriz. Bu durum çevrimiçi servislerde de geçerli. Üyelik satın aldığımız film veya müzik platformları genelde “sizin için öneriler” veya “size özel çalma listeleri” gibi özellikler sunarak yarattıkları ürün deneyimini bireyselleştirerek hem sundukları servisten daha çok memnun kalmamızı, hem de bu şekilde sunulmuş ürünlere kendimizi yakın hissetmemizi sağlıyorlar.

Yukarıdaki örneklerde de gördüğümüz gibi, sahiplik etkisi şu an elimizde olan eşyalara sarılmamıza sebep olduğu kadar yeni alacağımız ürünlerde yaratılan “sahiplik hissi” aracılığıyla da seçimlerimizi etkileyebiliyor. Siz de bir sonraki alışverişinizde, satın alacağınız bir üyelikte veya sahip olduğunuz bir eşyaya satmadan önce değer biçtiğiniz sırada sizi etkisi altına almış sahiplik etkisi yaratan unsurlara dikkat ederek bilişsel önyargıların dışında, bilinçli kararlar verebilirsiniz.

Kaynakça:

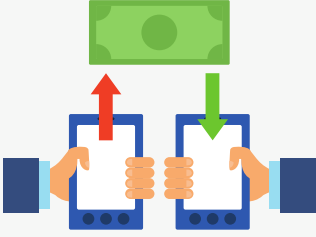
[Endowment Effect\(Sahiplik Etkisi\) Nedir? Pazarlamada Nasıl Kullanılır?](#)

[Sahiplik Etkisi Nedir?](#)

[The Endowment Effect: 7 Ways to Use It to Boost Your Conversions \(with Examples\)](#)

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın 18 Aralık 2020 tarihinden itibaren pilot uygulamalarına başladığı FAST (Fonların Anlık ve Sürekli Transferi) sistemi 8 Ocak 2021 tarihinde tamamı ile kullanıma açıldı.

FAST(Fonların Anlık ve Sürekli Transferi) Nedir?

FAST (Fonların Anlık ve Sürekli Transferi) 7 Gün 24 Saat kesintisiz hizmet verecek ve ödemelerin anlık aktarımını sağlayacak yeni bir ödeme sistemidir.

FAST sistemi ile beraber Kolay Adresleme Sistemi de hayatımıza giren bir diğer yenilikler arasında.

Kolay Adresleme Sistemi Nedir?

Elektronik ödemelerin sisteme kayıtlı Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarası (TCKN), telefon numarası ve e-posta adresi ile kolay ve pratik bir şekilde başlatılmasını sağlayan sisteme Kolay Adresleme Sistemi denir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'ndan yapılan açıklamaya göre İlk aşamada 50 TL limitli olarak başlatılan FAST sisteminin limiti ilerleyen günlerde kullanım yaygınlığına göre kademeli şekilde 1000 TL ye kadar yükseltilecektir. FAST Sistemi ile ilgili detaylara kaynakçadaki linkten ulaşabilirsiniz.

Kaynakça:

- [FAST Sisteminin Açılmasına İlişkin Basın Duyurusu](#)

Konusu, çok çeşitli duygu birikimlerinin yaşandığı insan eserleri olan sanat tarihini açıklarken “**Sanatın tarihidir.**” gibi kestirme ve kapalı bir tanımlama ile yetinmek doğru olmaz. Bunun nedeni sanat tarihinin eseri tanımlamakla kalmayıp, eserin üretildiği çağ içindeki toplumsal, fiziki ve psikolojik koşulları da göz önünde bulundurarak bu etkenler ile birlikte anlamaya çalışmasıdır.

Görsel sanatların iç mimarisini, dış mimarisini, tarihçesini hatta sanatçının o esere yüklemiş olduğu anlamlara kadar incelemiş olduğu her evre ‘**SANAT TARİHİ**’ dir.

SANAT TARİHİNİN AMAÇLARI NELERDİR?

- Belli bir sanat yapıtını kimin yaptığını bulmak,
- Bir sanat yapıtının gerçekten, öteden beri yaptığını inanılan sanatçı tarafından yapıp yapılmadığını belirleyerek özgünlüğünü saptamak,
- Yapıtın belirli bir kültürün gelişim çizgisi ya da bir sanatçının meslek yaşamı içinde hangi aşamada gerçekleştirildiğini belirlemek,
- Geçmişte bir sanatçının kendisinden sonrakiler üzerinde yarattığı etkiyi değerlendirmek ve sanatçıların yaşamlarına ilişkin bilgi toplamak,
- Belirli sanat yapıtlarının asıl yerlerini (kökenini) belgelemek.

SANAT TARİHİNDE BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR YAPILIRKEN HANGİ ÖLÇÜTLER DİKKATE ALINIR?

Sanat tarihi alanında bir bilimsel araştırma yapılırken, araştırmaların ilk aşamasını konunun belirlenmesi oluşturmaktadır. Bir araştırmacı konusunu belirlerken kesinlikle acele etmemelidir, önündeki bütün alternatifleri değerlendirmeli ve bütün konuların üzerinde ince eleyip sık dokuyarak araştırmacı karar vermelidir. Yanlış bir konu seçimi bütün araştırmanın seyrini değiştireceğinden dolayı konu seçimi önemli bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Araştırmacı, belirlenen konuyu sınırlandırırken bazı ölçütlere başvurur.

Bu ölçütler;

TARİH (ZAMAN DİLİMİ)

COĞRAFI BÖLGE

YERLEŞME YERİ

YAPI MALZEMESİ

PLAN TİPİ

ÖZEL SINIRLAMA

Bu ölçütlerin nasıl kullanıldığını örneklerle sizlere aktarmak istiyorum.

- Antalya'daki Türk Devri Mimarisi başlığı adı altında bir konunun belirlenmesi durumunda, sınırlandırmanın yetersiz olduğu ve böyle bir çalışmanın sonunun gelmeyeceği anlaşılır. Bu konunun baştan belirlenmesi ve araştırılması hususunda da, sınırlandırmanın başka ölçütlerle daraltılması gerektiğini görürüz. Bu durum sonucunda da bu ölçütlerin birkaçının bir arada kullanılması ve araştırmanın seviyesine göre sınırlandırmalar gerçekleştirilebilir.
- Araştıracığımız konu Akdeniz Bölgesi'ndeki Osmanlı Dönemi Camileri olarak sınırlandırıldığında coğrafi bölge ölçütü kullanılmış olur. Bu ölçütlerin kullanılması bize araştırmamız konusunda her zaman yardımcı olur.
- Araştırmamızda ölçütleri kullanarak daha kesin bir sonuç elde etmek istediğimiz zaman Antalya'daki Erken Osmanlı Dönemi Camileri ve ya Antalya'daki 16.yy Camileri dediğimizde tarih ölçütünü kullanarak araştırmamızı daha da daraltmış oluruz.
- Araştırmamızda yerleşme yeri ölçütünü kullanmak istediğimiz takdirde Antalya Korkuteli Yörükleri örneğini vererek konuyu sınırlandırabiliriz.
- Antalya Arkeoloji Müzesi'ndeki Selçuklu Kitabeleri gibi müzelerdeki sanat eserlerini kapsayarak özel sınırlama ölçütünden yararlanmış oluruz.
- Antalya'da Kesme Taş Malzemesi Kullanılarak Yapılan Camiler diye belirttiğimizde yapı malzemesi olarak konuyu sınırlandırmış oluruz.
- Antalya'da Kare Planlı Camiler şeklinde örnek verdiğimizde de plan tipi ölçütünü kullanarak konuyu sınırlandırmış oluruz.

Kaynakça:

- [Sanat Tarihi](#)

**2020 İnsani Gelişme Raporu
Çevrimiçi Takip Toplantısı**

Habitat Penceresinden:
Antroposen'de Biyoçeşitlilik

**20 Ocak 2021
14.00**

UNDP

UNDP 2020 İnsani Gelişme Raporu'nun "Habitat Penceresinden: Antroposen'de Biyoçeşitlilik" temalı Çevrimiçi Takip Toplantısı 20 Ocak'ta.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) tarafından yayımlanan "Önümüzdeki Sınır: İnsani Gelişme ve Antroposen" başlıklı 2020 İnsani Gelişme Raporu'nun (İGR) Türkiye lansmanı, UNDP Türkiye, Habitat Derneği, İNGEV (İnsani Gelişme Vakfı) ve Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) iş birliğiyle 16 Aralık 2020'de çevrimiçi olarak gerçekleştirildi.

"Önümüzdeki Sınır: İnsani Gelişme ve Antroposen" başlıklı 2020 İnsani Gelişme Raporu (İGR), insan ve doğa arasındaki ilişkiyi yeniden dengeleme ve insan yaşamını kalıcı olarak iyileştirmeye odaklanıyor.

Antroposen (insan çağı) dediğimiz yeni jeolojik çağda, insanlar gezegeni bilinçli olarak şekillendiriyor. Eylemlerimiz, iklim değişikliği, biyolojik çeşitliliğin çöküşü, okyanusların asitlenmesi, hava ve su kirliliği ve toprak bozulmasına neden oluyor. Gezegenimizin biyoçeşitliliği tepetaklak gidiyor; türlerin çeyreği yok olma tehlikesiyle karşı karşıya, bunların bir kısmı birkaç on yıl içinde yok olacak. Bu yeni çağda, insani gelişme nasıl değişecek? İnsan özgürlüklerini, seçimlerini ve eylemliliğini genişleten ve aynı zamanda gezegenimizin üzerindeki baskıları ortadan kaldıran yeni bir yolu nasıl bulabiliriz? Bu sorulara odaklanan rapor, eşi görülmemiş bu pandemiden düze çıkışın çevresel ve sosyal olarak sürdürülebilir olabileceğini gösteren veriler sunuyor.

Habitat Derneği ev sahipliğinde 20 Ocak 2021 saat 14.00'te düzenlenecek "[Habitat Penceresinden: Antroposen'de Biyoçeşitlilik](#)" temalı [2020 İnsani Gelişme Raporu Çevrimiçi Takip Toplantısı](#)'na davetlisiniz.

[BAŞVURU VE DETAYLAR
İÇİN TIKLAYIN](#)

8 Ocak 2021 tarihinde gerçekleştirdiğimiz "**Gündem Oyunu**" kazananları belli oldu. Kazananları tebrik ediyor, gündem yayınlarımıza ilgi gösteren ve oyunumuza katılan herkese çok teşekkür ediyoruz.

Bir sonraki oyunumuz için **5 Şubat 2021** tarihinde bir araya geliyoruz. Sen de haftalık gündem yazılarımızı her hafta takip edip, her ay düzenlenecek olan "**Gündem Oyunu**" yarışmamıza katılarak; hediye çeki kazanma şansı yakala!

Yapman gereken; 4 hafta boyunca tüm gündem yazılarımızı takip etmek ve bu 4 haftada okuduğun yazılar ile ilgili yarışma günü soracağımız soruları doğru ve hızlı bir şekilde cevaplamak.

Yarışma Koşulları ve Şartları

- Haftalık Gündem yayınlarını ve Habitat Derneği'ni takip etmek.
- Yarışma günü Haftalık Gündem yayınları ve Habitat Derneği ile ilgili 25 soruyu cevaplamak.

GÜNDEM OYUNU

"Yarış, Eğlen, Kazan"

Yarışma Tarihi: 05 Şubat 2021 - 19:30

habitat Finansal Bilişim Programı

100% Hediye Çeki Kazanma Fırsatı

Yarışma Tarihi : 5 Şubat 2021

Yarışma Saati: 19.30

Yarışmaya Dahil Gündem Yayınları:

- Şu an okuduğun 41. Sayı

DAHA FAZLA BİLGİ VE BAŞVURU İÇİN TIKLAYIN.

